

**Datum:** vrijdag 6 juni 2025  
**Aan:** Raadsleden en fractievoorgangers  
**Van:** Burgemeester Marcouch, wethouder Roelofs, wethouder Van de Geijn en wethouder Van Munster  
**Betreft:** schriftelijke preadvisering op de moties 25M119, 25M120, 25M123, 25M135, 25M137, 25M140, 25M146, 25M150, 25M151, 25M152, 25M155 en 25M156

---

Tijdens de bespreking van moties en amendementen met betrekking tot de Perspectiefnota 2026-2029 op 4 juni 2025, is afgesproken dat burgemeester Marcouch, wethouder Roelofs, wethouder Van de Geijn en wethouder Van Munster de volgende moties schriftelijk zullen preadviseren:

1. Herstel vitrines voor Arnhemse kunst op het Willemsplein (25M119)
2. Ouderenbeleid uitvoeren (25M120)
3. Een multifunctioneel terrein voor én door Schuytgraaf (25M123)
4. Benutten van de kans op kosteloze uitbreiding van sportvoorzieningen (25M135)
5. De binnenstad verdient beter; schoon, gastvrij en op niveau A+ (25M137)
6. Toegankelijke markt voor iedereen (25M140)
7. Ervaren jongeren maken de jeugdzorg beter (25M146)
8. Zicht op handhaving overlast (25M150)
9. Zicht op effect straatcoaches (25M151)
10. Operatie Arnhem Standvastig (25M152)
11. Total Cost of Ownership (TCO) (25M155)
12. Meer aandacht voor financiële weerbaarheid (25M156)

In dit memo vindt u de genoemde preadviezen.

## 1. 'Herstel vitrines voor Arnhemse kunst op het Willemsplein' (25M119)

In deze motie vraagt de raad het college om:

- Bij de aankomende begroting te borgen dat deze vitrines gegarandeerd in ere worden hersteld op het Willemsplein.

### **Preadvies:** Oordeel raad.

De genoemde vitrines vallen onder het project Gele Rijders Plein en dus niet onder het project Willemsplein zoals in de motie staat. De twee vitrines zijn in de loop der jaren verwijderd.

De raad heeft in 2022 besloten dat het AKU-ensemble gerestaureerd moet worden naar de oorspronkelijke staat, dus met de twee vitrines. Vanwege de gestegen (bouw)kosten, bleek het destijds door de raad beschikbaar gestelde budget niet toereikend. Daarom is eind vorig jaar een aantal onderdelen wegbezuinigd, waaronder de vitrines. De vitrines zijn belangrijk om ontmoeting op het plein te stimuleren/ het plein te activeren, zoals eveneens gewenst door de raad.

Zoals de motie aangeeft kunnen de vitrines gevuld worden met kunst van lokale kunstenaars, maar ook bijvoorbeeld met het narratief van het monument (geschiedenis van de plek) of aankondigingen voor bijvoorbeeld een boekenmarkt of ander kleinschalig evenement dat op het plein wordt georganiseerd. Ook fotografiestudenten van ArtEz kunnen hun werk erin etaleren.

Er is een bedrag van 70.000 euro nodig om de twee vitrines in ere te herstellen. Dit geld is binnen het projectbudget nu niet beschikbaar en het ziet er naar uit dat het ook niet zal overblijven.

Indien de raad deze motie aanneemt, zullen we het in ere herstellen van de twee vitrines meenemen in de integrale afweging bij de Begroting 2026. Bij deze integrale afweging zullen we ook alle andere prioriteiten van de raad meenemen.

## **2. Ouderenbeleid uitvoeren (25M120)**

Met deze motie vraagt de raad het college om:

Bij de begroting 2026–2029 voorstellen te doen die bijdragen aan de uitvoering van het ouderenbeleid in Arnhem.

### **Pre-advies:** oordeel raad.

Op 2 april jl. heeft de gemeenteraad de beleidsnota 'Op eigen wijze oud(er) worden in Arnhem' vastgesteld. Het doel van het gemeentelijk beleid is dat 55-plussers op hun eigen manier kunnen blijven deelnemen en bijdragen aan de samenleving. Dit betekent: omzien naar elkaar, investeren in preventie, bewustwording en het ondersteunen van 55-plussers in een kwetsbare positie. Daarbij hebben we ook oog voor zingeving en mentaal welbevinden.

Volgens de planning zal het college voor het zomerreces de Uitvoeringsagenda Ouderenbeleid 2025-2026 vaststellen. Uw raad wordt hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. De uitvoeringsagenda voor 2025 zal bestaan uit projecten met betrekking tot meedoen en ontmoeten, gezond en fit, samen wonen, samen leven en zorgzame buurten. Dit wordt met incidentele budgetten gefinancierd. Voor 2025 is er nu een budget van 236.000 euro beschikbaar

Op basis van de ervaringen van dit jaar willen we invulling geven aan de uitvoeringsagenda van volgend jaar. Echter, voor 2026 ontbreekt (structurele) financiering, waardoor we nu alleen op hoofdlijnen een uitvoeringsagenda kunnen opstellen. Om het ouderenbeleid te kunnen uitvoeren, hebben we naar verwachting een structureel budget nodig van 250.000 euro. In de aanloop naar de begroting zullen we binnen de beschikbare ruimte een integrale afweging maken tussen alle prioriteiten en mogelijk andere knelpunten of wensen.

## **3. Een multifunctioneel terrein voor én door Schuytgraaf (25M123)**

Met deze motie vraagt de raad aan het college om:

- Een zorgvuldig participatieproces in Schuytgraaf op te zetten met bewoners, sportverenigingen en andere betrokkenen, om te komen tot een gedragen invulling van het multifunctionele terrein;
- Indien er bij de meicirculaire extra financiële ruimte ontstaat, bij het opstellen van de begroting prioriteit te geven aan het realiseren van dit multifunctionele terrein.

**Preadvies:** oordeel raad.

Wij zijn al bezig met deze ontwikkeling. Zo heeft Sportbedrijf Arnhem al contact met bewoners en verenigingen hierover (gehad). Er ligt ook al een eerste ontwerp klaar waarbij de betonplaat veel meer ruimte biedt aan ongeorganiseerde sport op het sportpark. Denk bijvoorbeeld aan 3x3 basketbal, buitenfitness, et cetera. Het ontwerp is gebaseerd op het ideaalplaatje, maar om dat te realiseren komen we geld tekort. Indien er minder budget is, moeten we elementen uit het ontwerp schrappen. Dus bijvoorbeeld geen 3x3 basketbal, geen pumptrackje, et cetera.

Indien de raad deze motie aanneemt zullen we deze prioriteit meenemen in de integrale afweging bij de Begroting 2026, waarin we ook alle andere prioriteiten van de raad zullen meenemen.

#### **4. Benutten van de kans op kosteloze uitbreiding van sportvoorzieningen (25M135)**

Met deze motie verzoekt de raad het college om:

1. Over te gaan tot de verkoop van de grond bedoeld voor de uitbreiding van sportvoorzieningen in Arnhem-Oost;
2. De opbrengsten van de grondverkoop te investeren in de verdere ontwikkeling van Arnhem-Oost.

**Preadvies:** Negatief.

Het vergroten van sportparticipatie is één van de prioriteiten van dit college en we waarderen de rol die FormUpgrade hierin speelt. Het terrein dat zij echter willen kopen, is openbaar groen met een ecologische functie. Verkoop hiervan vermindert dus de hoeveelheid ecologisch groen in de stad en dat vindt het college ongewenst. Daarnaast wil het bedrijf het extra terrein niet alleen gebruiken voor sporten, maar ook voor parkeren. Deze extra verharding is niet in lijn met het gemeentelijk beleid.

Anders dan de motie aangeeft, heeft het bedrijf geen optie tot koop van het terrein, ook niet in het verleden. Van 2017 tot 2022 was er wel sprake van een eerste recht van koop (ten behoeve van uitbreiding van het gebouw). Dit hield in dat indien de gemeente het terrein zou willen verkopen, het bedrijf als eerste hiervoor in aanmerking zou komen. Er was vanuit de gemeente echter geen sprake van een wens tot verkoop en vanuit het bedrijf geen wens tot uitbreiding van het gebouw.

De gemeente heeft in de directe nabijheid van het gebouw al diverse sportobjecten aangelegd die het bedrijf gratis kan gebruiken voor de lessen en daarmee voor de sportparticipatie in de wijk.

#### **5. De binnenstad verdient beter; schoon, gastvrij en op niveau A+ (25M137)**

Met deze motie verzoekt de raad het college op om:

- Vanaf 2026 de Arnhemse binnenstad structureel schoon te houden op een hoger kwaliteitsniveau, met extra inzet op zichtbare schoonmaakmomenten gedurende de dag;
- Daarbij ten minste het huidige CROW-normering beeldkwaliteitsniveau A te handhaven, en op plekken die het nodig hebben hier in werkzaamheden en aandacht een 'plus' op te zetten in schoonmaak en onderhoud;
- Te onderzoeken of en hoe en op welke plekken in de binnenstad aanvullende maatregelen zoals bijvoorbeeld buurtconciërges in de binnenstad en betere naleving en handhaving van de 25-meterregel hieraan kunnen bijdragen;

- Daarbij de bijbehorende kosten in kaart te brengen, zo nodig begrotingsruimte te reserveren, en de raad hierover te informeren.

**Preadvies:** Negatief.

De Arnhemse binnenstad wordt al onderhouden op A niveau. Dit is een hoger niveau dan in de wijken. Beeldkwaliteitsniveaus zijn uitgewerkt in een heleboel verschillende onderdelen. Voor elk onderdeel is er een meetlat met foto's en criteria waaraan moet worden voldaan bij een bepaald ambitieniveau.

A+ valt kortweg te omschrijven als nieuw. Het betekent onder andere dat er geen zwerfafval aanwezig is en dat er geen kauwgom op de verharding zit. In de praktijk zou dit betekenen dat het 24/7 alles optimaal schoon en heel moet blijven. De CROW, die de meetlatten opstelt, geeft zelf op haar website het volgende aan:

“Niveau A+ is een niveau dat niet voor langere tijd vast te houden is, en is daarom niet als ambitieniveau geschikt”

In algemene zin is ambitieniveau A het hoogst haalbare. Extra inzet op een specifiek aspect is mogelijk maar leidt tot extra kosten en mogelijk ook tot aanvullende personeelsinzet die niet kan worden ingevuld door de betrokken aannemers. In het dictum is onvoldoende duidelijk waarop extra inzet wordt gevraagd.

Om het onderhoud op het huidige niveau A in het centrum te kunnen voortzetten, is in de Perspectiefnota 2026-2029 al een structureel extra budget van 2,5 miljoen euro opgenomen. Zoals ook staat op pagina 52 van de PPN, zijn er vanaf 2026 onvoldoende middelen beschikbaar om de inzet van buurtconciërges te borgen. Extra inzet van buurtconciërges in het centrum lijkt op dit moment daarom niet haalbaar. Dit neemt niet weg dat uit de evaluatie bleek dat de inzet van de buurtconciërges een groot succes is, in het bijzonder binnen de Arnhem Oost aanpak.

De inzet van extra handhaving ten behoeve van de 25 meter regel vraagt een brede afweging met betrekking tot de inzet van handhaving capaciteit.

## **6. Toegankelijke markt voor iedereen (25M140)**

Met deze motie draagt de raad het college op om:

- De optie 'opnieuw aanleggen' z.s.m. uit te voeren om dit probleem aan te pakken.
- Dit te dekken uit de BR groot onderhoud en vervanging openbare ruimte
- In overleg te gaan met de provincie voor cofinanciering, vanwege gezamenlijke voorruimte en verantwoordelijkheid toegankelijkheid markt.

**Preadvies:** Negatief.

Het college heeft al diverse malen met de raad gesproken over het toegankelijker maken van de Markt. Zoals u weet onderschrijven wij het belang van een toegankelijke openbare ruimte. Het college ziet op dit moment echter geen financiële ruimte om hieraan invulling te geven met betrekking tot de markt.

Het zou namelijk een grote investering vragen terwijl er geen onderhoudsbehoefte is voor dit gebied (dit betekent dus kapitaalvernietiging). Bovendien zou dit betekenen dat de markt lange tijd niet beschikbaar is voor geplande activiteiten. Het verplaatsen van deze activiteiten (waaronder de weekmarkt) brengt tevens veel extra kosten met zich mee.

Daarnaast past de voorgestelde dekking niet omdat de middelen uit de BR groot onderhoud al voor planmatig onderhoud aangewend worden.

## **7. Ervaren jongeren maken de jeugdzorg beter (25M146)**

Met deze motie draagt de gemeenteraad het college op om:

- Ervaringsdeskundigen een vast onderdeel van de beleidscyclus rondom jeugdzorg te maken.
- Te zorgen dat deze deskundigen als serieuze gesprekspartners beloond worden en vaste posities krijgen in het Arnhemse jeugdzorgbeleid.
- In de aanbestedingen een aanzienlijke en toenemende mate ervaringsdeskundigheid te verwachten in zowel de bestuursprocessen als de zorgprocessen van de zorgpartners en dit als vereiste te kenmerken.
- In elk proces waarbij transities rondom Jeugdzorg worden ontwikkeld, altijd een of meerdere ervaringsdeskundigen gelijkwaardig onderdeel van het proces te maken.

### **Preadvies:** Overnemen

Bij grote ontwikkelingen binnen het jeugdzorgbeleid betrekken we standaard ervaringsdeskundigen. Dit hebben we bijvoorbeeld gedaan bij het 18-/18+ beleid en het jeugdbeleid. Ook bij aanbestedingen worden ervaringsdeskundigen betrokken. Bij zorgpartners zien we dat ervaringsdeskundigen steeds meer in opkomst zijn. Vaak maken zij gebruik van cliëntenraden die meedenken bij ontwikkelingen.

Input vanuit ervaringsdeskundigen nemen we altijd serieus en we bekijken waar we het kunnen meenemen in het beleid. We beschouwen deze motie dan ook als een steun in de rug om daarmee door te gaan en hier actiever op te sturen.

Vanuit de Regio Centraal Gelderland hebben we een regionale subsidie voor het jongeren netwerk. De ervaringsdeskundigen kunnen we inzetten vanuit deze subsidie en vanuit deze subsidie krijgen zij ook een kleine vergoeding.

## **8. Zicht op handhaving overlast (25M150)**

In deze motie vraagt de raad het college om:

1. Uiterlijk Q2 2026 een systeem van meetbare prestatie-indicatoren (KPI's) in te voeren voor BOA's, waarin minimaal de volgende indicatoren worden opgenomen: o Gemiddelde reactietijd op meldingen en incidenten; o Frequentie en locatie van meldingen (hotspotmeting); o Objectief gemeten effecten van inzet (zoals afname meldingen en verbeterde veiligheidsbeleving).
2. Jaarlijks vanaf de voorjaarsnota 2027 expliciet te rapporteren aan de gemeenteraad over bovengenoemde indicatoren, inclusief een evaluatie en aanbevelingen voor eventuele bijsturing van de inzet.

### **Preadvies:** Negatief

We adviseren negatief. Inzicht in de inspanningen en resultaten van handhaving is belangrijk. Daarom houden we meldingen gecategoriseerd en geografisch bij, registreren we handhavingsacties en peilen we de veiligheidsbeleving van inwoners periodiek. Momenteel zetten we in op optimalisering van de

aansturing en kwaliteit van handhaving op straat. De motie gaat echter een stuk verder en suggereert dat met grootschalig data verzamelen en verwerken het effect van handhaving meetbaar en maakbaar wordt. Dit miskent dat in het domein veiligheid effect afhankelijk is van veel meer dan handhaving alleen, mede omdat handhaving een instrument is in het totaal van de veiligheidsaanpak. Daarnaast suggereert het voorstel dat reactietijden moeten worden bijgehouden, terwijl handhaving geen acute taak heeft, zoals politie en ambulancediensten. Tot slot merken we op dat het grootschalig bijhouden en verwerken van data aanzienlijke middelen zal vergen, waarvoor geen dekking wordt aangegeven.

## **9. Zicht op effect straatcoaches (25M151)**

In deze motie vraagt de raad het college om:

1. Uiterlijk Q2 2026 een kosten-batenanalyse uit te voeren naar de inzet van straatcoaches, waarbij minimaal het volgende inzichtelijk gemaakt moet worden: o Concrete kosten per ingezette straatcoach (jaarlijks en per stadsdeel); o Meetbare effecten op de vermindering van meldingen van overlast en verbetering van de sociale veiligheid; o Objectieve, gevalideerde indicatoren zoals aantallen incidenten vóór en na inzet van straatcoaches; o Vergelijking met effectiviteit van alternatieve veiligheidsmaatregelen zoals uitbreiding van toezichtcamera's, inzet van politie of BOA's.
2. De resultaten van deze analyse uiterlijk bij de behandeling van de begroting 2027 expliciet te delen met de gemeenteraad, inclusief een aanbeveling of voortzetting, afbouw of beëindiging van de inzet van straatcoaches wenselijk is.

### **Preadvies:** Negatief

We adviseren negatief, om dezelfde redenen als hierboven beschreven ten aanzien van motie M25M150. Ook ten aanzien van de straatcoaches zetten we in op het meten van de incidenten en inspanningen, maar dit is iets anders dan het effect op de veiligheid. In de veiligheidsaanpak zijn straatcoaches slechts één van de instrumenten, en dus kan het effect niet worden gemeten op de wijze zoals de motie beschrijft. Daarbij hebben straatcoaches de taak om laagdrempelig contact te maken ter voorkoming van incidenten, en zal de inzet dus nooit in plaats van camera's of politie plaatsvinden, zoals de motie suggereert. Tot slot merken we ook ten aanzien van deze motie op dat het grootschalig bijhouden en verwerken van data aanzienlijke middelen zal vergen, waarvoor geen dekking wordt gegeven.

## **10. Operatie Arnhem Standvastig (25M152)**

In deze motie vraagt de raad het college om:

- In overleg te treden met het Ministerie van Defensie, de Veiligheidsregio en andere relevante partners om in 2025, met uitgangspunt (doch niet behouden tot) in het eerste of tweede kwartaal een grootschalige militaire oefenweek te organiseren in Arnhem, waarin de evacuatie, coördinatie en veiligheid in een oorlogsscenario worden gesimuleerd;
- Hierbij de gemeente Arnhem een faciliterende en meewerkende rol te laten vervullen, met een nadrukkelijke positionering van het Ministerie van Defensie als hoofduitvoerder en organisator;
- Te onderzoeken of samenwerking met internationale (bijvoorbeeld Duitse) eenheden mogelijk is om ook op NAVO-niveau samenwerking te versterken;

- De mogelijkheden te benutten om hierbij ook bewustwording onder inwoners te creëren over de huidige dreigingen en het belang van veiligheid, inclusief de inzet op wervingsmogelijkheden voor Defensie en (lokale) hulpdiensten;
- De gemeenteraad te informeren over de voortgang en resultaten van dit overleg en de haalbaarheid van een dergelijke oefening voor 1 januari 2026.
- Een afschrift van deze motie te doen toekomen aan de Minister van Defensie

**Preadvies:** Negatief

We adviseren negatief. Het is aan de rijksoverheid c.q. het ministerie van defensie om te bepalen hoe de krijgsmacht het best kan oefenen. De regie ten aanzien van de aanpak van hybride dreiging ligt bij de rijksoverheid, waarbij de veiligheidsregio een belangrijke rol speelt. Ook wij hemen hierin graag onze verantwoordelijkheid, maar hebben zeker niet de regie, zoals de motie lijkt te suggereren. Daarbij zij opgemerkt dat de krijgsmacht al op kleine schaal oefent in Arnhem, recent nog met het abseilen van de toren van de Eusebiuskerk. Dit past naar ons oordeel ook beter bij de stad dan de in de motie voorgestelde militaire oefenweek. Tot slot merken we op dat ook voor deze motie geen financiële dekking wordt aangegeven, terwijl een militaire oefenweek een aanzienlijke aanslag op de beschikbare middelen zal betekenen.

## **11. Total Cost of Ownership (TCO) (25M155)**

In deze motie vraagt de raad het college om:

- uiterlijk bij de kadernota 2026 een volledige en gedetailleerde Total Cost of Ownership-analyse aan de raad te presenteren waarin helder wordt wanneer en onder welke omstandigheden de cloudstrategie financieel rendeert (break-even punt);
- daarbij expliciet inzichtelijk te maken welke kostencomponenten (zoals licenties, onderhoud, personeel en eventuele risico-opslagen) daarin zijn meegenomen;
- jaarlijks bij de begrotingscyclus te rapporteren over de realisatie van deze kostenprognose en eventuele afwijkingen te onderbouwen.

**Preadvies:** Negatief.

We begrijpen de behoefte aan inzicht in ook de kostenkant. De motie vraagt om een transparante Total Cost of Ownership-analyse (hierna te noemen: TCO) voor een investering in ICT/Cloud. Het verzoek is voor de perspectiefnota van 2026 allereerst niet realiseerbaar. Het vraagt veel tijd en de expertise ontbreekt hiervoor op dit moment. Een TCO voor de cloudstrategie zou niet alleen moeten gaan om de investering in IT maar over de investering in de gehele keten (de IV/IT kolom en daarbij dan ook nog over 3 gemeenten heen). Er speelt meer dan alleen "licenties, onderhoud, personeel en eventuele risico-opslagen" die gehanteerd zijn/worden. Ook Europese en nationale regelgeving is in ontwikkeling. We blijven hierbij nauw aangesloten op de VNG. We werken aan een nieuwe i-visie waar de cloudstrategie onderdeel van is. Daarmee komt deze motie ook inhoudelijk net te vroeg.

Er zijn financiële consequenties verbonden aan het opstellen van een TCO-analyse. Bovendien is er sprake van extra belasting op de capaciteit van ICT, IV en Financiën. Dit is nu niet binnen de huidige planning op te vangen en hiervoor zal expertise ingehuurd moeten worden.

## 12. Meer aandacht voor financiële weerbaarheid (25M156)

In deze motie vraagt de raad het college om:

- In de begroting prioriteit te geven aan het versterken van de financiële weerbaarheid van inwoners, specifiek van jongeren, en hiervoor middelen vrij te maken.

### **Preadvies:** Oordeel raad.

Het is voor ons fijn om te weten waar de raad prioriteit aan geeft. Als we alle prioriteiten van uw raad weten, kunnen we in de aanloop naar de begroting binnen de beschikbare ruimte een integrale afweging maken tussen alle prioriteiten en mogelijk andere knelpunten of wensen. Dus daarom is het preadvies oordeel raad.

Ook het college is van mening dat inzetten op financiële weerbaarheid van inwoners, specifiek op jongeren belangrijk is. In Arnhem zetten we hiertoe al stappen. Professionals worden via de training Alert op geldzorgen toegerust om signalen van financiële stress bij jongeren én volwassenen vroegtijdig te herkennen. Specifiek voor jongeren stimuleren we tijdens de Week van het Geld financiële bewustwording via gastlessen en activiteiten op scholen van basisonderwijs tot hoger onderwijs. Ook subsidieert de gemeente het programma *Hoe word je rijk?* van Money start, dat jongeren op een toegankelijke manier leert omgaan met geld. Deze lessen zijn effectief, maar worden vanwege beperkte middelen alleen aangeboden op scholen met kwetsbare doelgroepen, zoals praktijkonderwijs, speciaal onderwijs en MBO-niveau 1 en 2. En daarnaast ontvangen alle 18-jarigen een verjaardagskaart met informatie over wat er op financieel vlak verandert en waar ze informatie en hulp kunnen krijgen.

Met ons preventiebeleid willen we de financiële weerbaarheid verhogen door in te zetten op financiële educatie en ons hulpaanbod aan te laten sluiten op zogenaamde “life-events” (een kind wordt 18 jaar, een geboorte, een echtscheiding enzovoorts).

Hoewel deze initiatieven waardevol zijn, bereiken we niet alle jongeren.